

BewoondBewaard

Vereniging van eigenaren-bewoners
van monumenten

Nieuwsbrief

Negentiende jaargang

voorjaar 2016

Een uitgave van de Vereniging van eigenaren-bewoners van monumenten

Ledenexcursie najaar 2016
zaterdag 8 oktober te Groningen
Extra ledenvergadering
25 mei 2016

Inhoud

pagina

- 1 Bravo voor de lobby van mobiel erfgoed!**
- 3 Stichting ERM, ook belangrijk voor de particuliere opdrachtgever**
- 7 Actualiteiten en Jurisprudentie**
- 9 BewoondBewaard weet raad (12)**
- 13 Zijn waterschapsmonumenten zo specifiek, dat een aparte categorie nodig is?**
- 15 Uitnodiging Algemene Ledenvergadering op zaterdag 30 april 2016 te Culemborg**
- 16 Programma ALV in Culemborg op zaterdag 30 april 2016**
- 17 Uitnodiging Algemene Ledenvergadering op woensdag 25 mei 2016 te Amsterdam**
- 17 JAARREKENING 2015**
- 20 STATUTENWIJZIGING**
- 22 In de schijnwerpers**
- 25 Nederland Verhuist**
- 26 Programma van de ledenexcursie op 8 oktober 2016 naar Groningen**
- 27 Fotoimpressie ledenexcursie Zierikzee 31 oktober 2015**
- 28 Plattegrond Culemborg**

Foto's omslag: Ulrike Weller, voorzijde oude stadhuis op de markt in Culemborg en achterzijde museum Elisabeth Weeshuis in Culemborg.

foto's binnenwerk: Diedrick de Vilder, Monumentenzorg en Ulrike Weller.

Bravo voor de lobby van mobiel erfgoed!

In de Tweede Kamer zijn tijdens de behandeling van het wetsontwerp voor de Erfgoedwet door PvdA en SP twee moties ingediend, die met grote meerderheid van stemmen zijn aanvaard. In de moties wordt de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verzocht om te helpen bij het actualiseren, uitbreiden en digitaliseren van het Nationaal Register Mobiel Erfgoed, dat is opgesteld door de stichting Mobiele Collectie Nederland. Verder wordt de minister van OCW gevraagd om de belangen van het mobiel erfgoed proactief en structureel te verdedigen bij andere ministeries, waar nodig te pleiten voor uitzonderingsposities, en aandacht te geven aan knelpunten op het gebied van wet- en regelgeving. Zoiets gebeurt niet vanzelf. Het mobielerfgoedveld heeft zich ingespannen om dit onderwerp op de agenda te krijgen. En met een resultaat om trots op te zijn.

De waarnemend voorzitter van de Federatie Varend Erfgoed Nederland (FVEN), Martine van Lier, is verheugd: 'Wij hebben als FVEN ons best gedaan om de positie van het varend/mobiel erfgoed en de knelpunten die wij in de nieuwe wet voorzagen over het voetlicht te krijgen. Ons overleg met de ambtenaren, contacten met de politiek en berichtgeving in de media hebben uiteindelijk tot dit goede resultaat geleid. Hiermee wordt het gevaar van het verdwijnen van mobiel erfgoed verkleind en kunnen tienduizenden Nederlanders blijven genieten van historische schepen, treinen, auto's en vliegtuigen.'

Goed voorbeeld doet goed volgen, luidt het spreekwoord. Laten we dat in voorkomende gevallen vooral niet vergeten.

Nel Viersen
Voorzitter BewoondBewaard

Stichting ERM, ook belangrijk voor de particuliere opdrachtgever

Nel Viersen

Het klinkt als een vanzelfsprekendheid: werkzaamheden aan een monument moeten goed en vakkundig worden uitgevoerd. Maar in de praktijk is van vanzelfsprekendheid niet echt sprake. Schilderen met de verkeerde verf, foutieve detaillering van constructies die worden vervangen, het komt helaas in de praktijk nog te regelmatig voor. Wat kan de particuliere eigenaar zelf doen om ervoor te zorgen dat de goede vakman op de goede manier gecontracteerd en aangestuurd wordt? Daarvoor gaan we te rade bij Walter de Koning, directeur van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM).

Niet al onze lezers zullen onmiddellijk weten wat ERM is. Kun je uitleggen wat jullie doen?

Walter de Koning: De Stichting ERM is in 2000 opgericht. Aanvankelijk bedoeld om de certificering te realiseren van aannemers, timmerlieden en restauratie-architecten. Rond 2010 heeft de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE) ons gevraagd om onze activiteiten te verbreden naar het maken van Uitvoeringsrichtlijnen (URL's). Dit was een van de instrumenten ter verhoging van de kwaliteitsborging zoals die in het kader van de uitvoering van de MoMo (mo-

dernisering monumentenzorg). Inmiddels heeft ERM ruim 20 URL's ontwikkeld of in voorbereiding. Deze zijn alle te raadplegen op onze website, www.stichtingERM.nl.

Wat is dat nou precies, een Uitvoeringsrichtlijn?

Walter de Koning: Vaklieden en adviseurs die werken aan de instandhouding en restauratie van monumenten hebben een enorme hoeveelheid kennis opgebouwd. Probleem was alleen dat die kennis nergens was opgeschreven. Het werd voornamelijk mondeling doorgegeven en als het al was vastgelegd, was dit niet voor iedereen toegankelijk. De URL's zijn niets meer en niets minder dan het vastleggen van 'best practices' op een bepaald terrein. Wij maken dus impliciete kennis expliciet en zorgen er op die manier voor dat iedereen toegang heeft tot die kennis. Inmiddels zijn de URL's voor timmerwerk, voegen en metselen opgenomen in de curricula van de ROC's. Op die manier wordt de kennis aan toekomstige vaklieden doorgegeven.

Het is belangrijk om te benadrukken dat de URL's **richtlijnen** zijn. Het geeft de adviseurs en uitvoerders handvatten hoe bepaalde werkzaamheden het best kunnen worden uitgevoerd. Maar monumenten vergen vaak maatwerk

en het kan natuurlijk voorkomen dat het in een bepaald geval beter is om het op een andere manier aan te pakken. Dat kan (en mag), zolang de uitvoerder maar kan uitleggen waarom hij (of zij) afgeweken is van de URL.

Wie neemt het initiatief tot het maken van een URL?

Walter de Koning: Het initiatief wordt genomen door de marktpartijen. ERM organiseert het overleg en voert de afspraken uit.

URL's zijn boekwerken met technische informatie voor de vaklieden. Hoe kunnen de URL's de eigenaar/opdrachtgever helpen?

Walter de Koning: Het klopt inderdaad dat het omvangrijke documenten zijn die niet voor de particuliere eigenaar zijn geschreven. Toch is de inhoud van de URL's ook voor de particuliere eigenaar belangrijk. Door bij het geven van een opdracht aan een schilder, timmerman of andere uitvoerder af te spreken dat bij de uitvoering de URL van toepassing is kan de eigenaar/opdrachtgever een extra waarborg inbouwen dat het werk volgens de in het monumentenveld geaccepteerde normen wordt uitgevoerd.

Wij realiseren ons dat de particuliere eigenaar extra ondersteuning kan gebruiken. Wij doen dat al op verschillende manieren.

1. Via de waaier '**schade aan uw monument**'. Hier geven wij praktische tips voor vakkundig herstel. Wij besteden aandacht aan de meest voorkomende schades zoals metselwerk met funderingsproblemen, voegwerk met beschadigingen, houtaantasting door schimmels en beschadigd schilderwerk. Wij beschrijven de mogelijke oorzaken en informeren over de mogelijke aanpak, de wijze van herstel en het gebruik van kwaliteitsrichtlijnen. De waaier is kosteloos te bestellen bij ERM.

2. De **restauratieladder**. Om ervoor te zorgen dat het bestek duidelijk is, is het belangrijk dat het duidelijk is wat de eigenaar voor ogen staat. Het maakt een groot verschil voor de (uitvoering van de) werkzaamheden of er sprake is van conserveren of dat het bedoeling is dat het monument wordt verbeterd. Om te helpen bij die keuzes heeft ERM de restauratieladder ontwikkeld. Het is een praktische vertaling van het Charter van Venetië en het overheidsbeleid. De restauratieladder staat op onze website.
3. Verder hebben wij een website ontwikkeld, **www.monumentenregie.nl**, met tips voor de opdrachtgever.

ERM maakt ook Beoordelingsrichtlijnen, BRL's. Wat is het verschil met de URL's?

Walter de Koning: URL's hebben betrekking op de manier waarop het werk wordt uitgevoerd. De BRL's hebben betrekking op de eisen die aan het bedrijf kunnen worden gesteld. Dan gaat het om de kwaliteit, het vakmanschap van de werknemers, maar ook om de interne organisatie. Bedrijven die aan alle eisen voldoen en zich regelmatig aan een audit onderwerpen kunnen gecertificeerd worden. Zij mogen dan het ERM logo voeren.

Is certificering niet iets voor grotere bedrijven?

Walter de Koning: De certificeringsprocedure is voor ieder bedrijf toegankelijk, grote en kleine en zelfs ZZP-ers. In Gelderland is een systeem ontwikkeld, Kennis en Kunde, dat er met name op gericht is om bedrijven in de eigen provincie te toetsen op hun vakmanschap. De provincie betaalt de audit-kosten en dat maakt de regeling populair. Dat systeem zal naar verwachting ook door andere provincies worden overgenomen. Onze beide regelingen zijn op elkaar afgestemd. Sinds 1 augustus worden de URL's van ERM voor beide regelingen gebruikt. ERM-gecertificeerde bedrijven worden zonder nadere toetsing opgenomen in de lijst met toegelaten bedrijven van Kennis en Kunde. Omgekeerd is dat deels het geval. Een bij Kennis en Kunde toegelaten bedrijf moet zich voor een ERM certificering aanvullend kwalificeren.

Wat zijn de plannen voor de toekomst?

Walter de Koning: We zullen nog een aantal URL's maken, o.a. voor kleuronderzoek en de inspectie van monumenten. Verder gaan we ook zeker kijken hoe we met name de particuliere en kleinere opdrachtgever nog beter kunnen helpen.

Meer weten over ERM? Zie: <http://www.stichtingerm.nl>

Actualiteiten en Jurisprudentie

Aanwijzing Rijksmonumenten alleen nog ambtshalve mogelijk

ABRvS 30 september 2015, nr. 201409188/1/A2

De Stichting Drukkerij Museum is eigenaar van een kapel. Zij dient op 13 mei 2013 een verzoek in om deze kapel aan te wijzen als rijksmonument. De Minister wijst het verzoek af; het bezwaar dat de Stichting Drukkerij Museum maakt tegen deze afwijzing wordt niet-ontvankelijk verklaard. De Rechtbank Limburg heeft op 3 oktober 2014 het besluit vernietigd en de Minister opgedragen een nieuw besluit te nemen. Tegen die uitspraak van de Rechtbank gaat de Minister in beroep.

Tot 1 januari 2009* was het mogelijk om een aanvraag tot aanwijzing van een beschermd rijksmonument in te dienen. Deze mogelijkheid is geschrapt. Volgens de wetsgeschiedenis is dit gebeurd omdat al veel inventarisaties waren verricht en het schrappen van de mogelijkheid tot aanvraag een administratieve lastenverlichting (voor de overheid) betekent.

De Stichting Drukkerij Museum heeft na het schrappen van de bepaling een verzoek ingediend. De Minister heeft afwijzend geantwoord. De Stichting Drukkerij Museum is een gerechtelijke procedure gestart op basis van de stelling dat de brief van de Minister moet worden gezien als “een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke beslissing” – artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De Raad van State maakt hier korte metten mee: de Monumentenwet 1988 bevat geen mogelijkheid om een aanwijzing tot beschermd rijksmonument aan te vragen. Nu het niet mogelijk is een besluit aan te vragen, kan er, gelet op de systematiek, ook geen aanvraag worden afgewezen. Een verzoek richting de minister om een gebouw als beschermd monument aan te wijzen, is dus geen ‘aanvraag’ in de zin van de wet. De brief in reactie op het verzoek is daarmee geen ‘afwijzing van de aanvraag’ en daarom geen besluit in de zin van de Awb. De Stichting is daarom niet-ontvankelijk in de procedure. Het bezwaar van de Stichting wordt dan niet meer op inhoudelijke gronden beoordeeld. Een verzoek om aanwijzing is dus niet meer mogelijk. Belanghebbenden kunnen wel suggesties doen, maar de Minister beslist ambtshalve. Voor gemeentelijke monumenten kan dit anders liggen. Dat hangt af van de lokale monumentenverordening.

Nel Viersen

**Voor gebouwen van voor 1940. Per 2012 is de mogelijkheid ook vervallen voor gebouwen die dateren na 1940.*

Erfgoedwet per 1 juli 2016 van kracht

Wat betekent de Erfgoedwet 2016 voor leden Bewoond Bewaard?

De Erfgoedwet 2016 gaat veel over instituties, veel over rijksbeleid, veel over behoud op rijksniveau en in mindere mate over eigenaren van monumenten. Dit is op zichzelf begrijpelijk, omdat zes wetten in één nieuwe Erfgoedwet zijn samengevat. Aan de versnippering wordt een eind gemaakt en de nieuwe wet heeft vooral tot doel om bestaande wet – en regelgeving te harmoniseren en overbodige regels af te schaffen. De Erfgoedwet wordt straks het fundament voor de bescherming van rijksmonumenten. De Monumentenwet is één van de zes wetten, die opgaat in de Erfgoedwet 2016. Een belangrijke wijziging is, dat het beschermingsregime voor gebouwde rijksmonumenten, straks wordt opgenomen in de Omgevingswet. De voorgenomen Omgevingswet, die de omgang met de fysieke leefomgeving regelt, sluit immers naadloos aan bij het streven van de moderne monumentenzorg: meer kwaliteit dan kwantiteit. De rol van de Raad voor Cultuur bij de aanwijzing van een rijksmonument vervalt. Ook de aanwijzingsprocedure van rijksmonumenten wordt aan de eisen van de tijd aangepast. De Algemene Wet bestuursrecht (Awb) wordt ingevoegd. Er komen duidelijker bepalingen voor inschrijving in het monumentenregister. Niet langer zal alleen het gebouw van belang zijn, maar ook de omgeving, waarin het gebouw is gesitueerd. De tuinaanleg en ook het interieur (zie afbeelding) van het gebouwde erfgoed zullen meer accent krijgen. In de Erfgoedwet is nu ook de norm vastgesteld, dat de eigenaar de plicht heeft om het monument zodanig te behouden, dat instandhouding is gewaarborgd. Een vergelijkbaar artikel is opgenomen in de Omgevingswet. Wanneer deze in werking treedt, neemt deze de rol over van het artikel in de Erfgoedwet, die mogelijk op 1 juli 2016 in werking treedt.

Eduard Haaksman

Beeldhouwer Gerben Jelles Nauta (1694-1757).

De in de keuken van Marktstraat 14 aanwezige kasten- en bedstedenwand is - op grond van de indeling en de profielen - gedateerd rond 1750. De schuifdeuren voor de voormalige bedstede zijn 19de eeuws of zelfs 20ste eeuws. Bijzonder zijn de sterk ingezwenkte hoeken met bladornamenten in barokke trant en de blaasknorlijsten. Als vervaardiger van het snijwerk aan de betimmering wordt gedacht aan de beeldhouwer Gerben Jelles Nauta (1694-1757) uit Sneek.

Bron: Sytse ten Hoeve Nijland (overleden 1 januari 2016)

BewoondBewaard weet raad (12)

Diedrick de Vilder

Via onze website worden tal van vragen over uiteenlopende monumentenzaken gesteld. Bewoond Bewaard weet vaak het antwoord. In vervolg op de vorige nieuwsbrieven is hier alweer de twaalfde bloemlezing:

Oorspronkelijke kleuren?

Ons huis wordt momenteel gerenoveerd. Er ligt een aanvraag bij de gemeente met betrekking tot de kleurstelling. Mochten de gemeente en wij er niet uitkomen kunnen we eventueel een beroep op u doen en advies vragen?

We hebben een Amsterdamse School woning en zien graag de kleurstelling dan ook in deze trend naar voren komen. De oorspronkelijke kleurstelling is niet bekend namelijk.

Uiteraard kunt u als lid van onze vereniging een beroep doen op advies over de kleurstelling wanneer u er met de gemeente niet uitkomt.

Ik heb even in de redegevende beschrijving van uw monument gekeken maar daar wordt over de oorspronkelijke kleurstelling helaas niets vermeld.

Op de foto in Google streetview zie ik dat het houtwerk nu in wit en blauw is geschilderd, of dat oorspronkelijk is valt natuurlijk niet te zeggen maar het zijn wel de kleuren die in de Amsterdamse school vaker werden toegepast.

Hiervoor een foto van de portierswoning bij het Olympisch stadion Amsterdam (1928, architect Jan Wils).

Grappig is dat hierin de kozijnen blauw zijn en de ramen wit, dat is bij u juist andersom.

Om erachter te komen wat de oorspronkelijke kleuren waren kan er een kleuronderzoek worden gedaan, daarin worden op een plek waar het waarschijnlijk is dat nooit is kaalgehaald voorzichtig laagje voor laagje de verf afgekrabt waardoor een zogenaamd kleurtrapje vrijkomt.

Zie <http://www.hendrickdekeyser.nl/site/264/269/kleur.html>

Helaas is uw pand uniek en geen onderdeel van een rijtje waarin bij de burens nog onderzoek valt te doen, anders kon dat nog wellicht uitsluitsel geven.

Alles overziend denk ik dat de kleuren wit en blauw nog wel eens de originele zouden kunnen wezen gezien de overeenkomst in bouwperiode en stijl.

Onderhoud aftrekbaar in de vennootschapsbelasting?

(antwoord op deze vraag is samengesteld door A. Viersen)

De onderhoudskosten van het monument waarin wij wonen zijn voor 80% aftrekbaar van de inkomsten belasting.

Ik overweeg om een tweede monument te kopen maar nu in mijn B.V., en dat vervolgens marktconform te verhuren aan een van mijn kinderen. Mijn vraag is de volgende:

Zijn de onderhoudskosten van dit tweede monument aftrekbaar van vennootschapsbelasting? En zo ja, zijn ze in zijn geheel aftrekbaar of eveneens voor 80%?

Kan ik als alternatief de onderhoudskosten van dit appartement in de BV eventueel ook vanuit privé betalen en die kosten dus niet in de BV inbrengen, maar in plaats daarvan eveneens voor 80% van mijn privé inkomsten belasting aftrekken?

Als uw B.V. het tweede monument/beleggingspand koopt, is de fiscale behandeling daarvan niet anders dan in het geval van een niet-monumentaal beleggingspand: alle opbrengsten zijn belast (ook de eventuele vermogenswinst) en alle kosten zijn (uiteindelijk) aftrekbaar (ook een eventueel vermogensverlies). Het boekjaar waarin kosten aftrekbaar zijn hangt wel af van de aard van de kosten. Normaal onderhoud is aftrekbaar in het jaar waarin de kosten gemaakt worden. Als er gerestaureerd gaat worden, of als er verbeteringen worden aangebracht die niet onder normaal onderhoud vallen, dan moeten de kosten, of een deel ervan, gekapitaliseerd worden, dat wil zeggen: bijgeboekt bij de boekwaarde van het pand. In beginsel verhogen ze dan de afschrijving. Op verhuurd onroerend goed mag echter niet verder worden afgeschreven dan tot de WOZ-waarde. Het kan dus lang duren tot investeringen tot aftrek leiden. Maar uiteindelijk, bij verkoop, worden alle gekapitaliseerde uitgaven in aanmerking genomen, doordat ze een vermogenswinst verkleinen of een vermogensverlies vergroten. De 80%-aftrek geldt alleen voor in privé gehouden rijksmonumenten.

Als u de onderhoudskosten privé betaalt terwijl uw B.V. eigenaar is van het monumentale appartement, dan zijn ze bij u niet aftrekbaar. Een dergelijke 'onzakelijke' bevoordeling van een B.V. door een grootaandeelhouder wordt als informele kapitaalstorting aangemerkt. Die mag u alleen optellen bij de verkrijgingsprijs van uw aandelen, net zoals formele stortingen in geld. Dit levert per saldo geen fiscaal voordeel op. U spekt er alleen uw B.V. mee. Voor de B.V. maakt het fiscaal ook niet uit, anders dan dat er meer vermogen in komt.

Als er inderdaad moet worden gerestaureerd, kunt u overwegen om het appartement in eerste instantie in privé te kopen, te restaureren, het in aanmerking komende deel van de kosten voor 80% af te trekken en vervolgens het appartement door te verkopen aan uw B.V. Als het appartement door de

restauratie meer waard geworden is, kan er dan door de B.V. wel een hogere prijs voor betaald worden dan u zelf betaald hebt, maar die prijs moet wel zakelijk zijn. Als u het 'te duur' aan uw B.V. overdoet, wordt het verschil tussen de werkelijke waarde en de koopprijs als een dividend aangemerkt en belast bij u. Omdat in de praktijk een restauratie doorgaans meer kost dan de waardestijging die er het gevolg van is, bent u in privé, ondanks het belastingvoordeel, misschien toch niet beter – of zelfs slechter – af. Bovendien kost de overdracht aan de B.V. weer 2% overdrachtsbelasting, over de waarde na restauratie.

Met betrekking tot de 80%-regeling moet er nog rekening mee gehouden worden dat kosten van restauratie die niet onder (groot) onderhoud vallen, en kosten van verbetering (zoals modern comfort), helemaal niet aftrekbaar zijn voor de privé-eigenaar. Alleen onderhoud aan rijksmonumenten is (voor 80%) aftrekbaar. Met de Belastingdienst kan op basis van een bestek in beginsel een afspraak worden gemaakt over het deel van restauratiekosten dat onder de 80%-aftrek valt.

Raadselachtig keramisch elementje

In het monument van een van onze bestuursleden zit een raadselachtig keramisch elementje ingemetseld. Op de schuin aflopende bovenzijde staat 'Tattersall & Holdsworth' dit is de naam van een verdwenen textielbedrijf in Enschede.

In de Nieuwsbrief van monumentenwacht Friesland wordt daar de vraag over gesteld of iemand weet wat dat is.

Wij weten het ook niet, een van onze leden wellicht wel?

Zijn waterschapsmonumenten zo specifiek, dat een aparte categorie nodig is?

“Hoog tijd voor het instellen van waterschapsmonumenten” kopte het weekblad Binnenlands Bestuur op 17 februari 2016. Twee hoofdingelanden van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier pleiten – zo blijkt bij nadere kennisneming – voor twee zaken. De heren Fred Sanders en Peter Vonk kwalificeren een “waterschapsmonument” als “een gebouw, een bouwwerk of een landschapselement, dat ons over de historie van het waterschap vertelt”. Vervolgens dienen – naar hun opvatting – waterschappen een zelfstandige aanwijzingsbevoegdheid te krijgen om iets tot een monument te verklaren, als het gaat om watermolens, stoomgemalen, oude sluizen, sporen van krekens, gedenktekens, dijken, etc. Het bovenstaande heeft zonder twijfel ook te maken met de kerntakendiscussie, die in vele waterschappen wordt gevoerd.

Oude spullen bewaren met geld, dat door de burgers moet worden opgebracht is geen populaire bezigheid. Wetterskip Fryslan heeft daarvoor een mooie oplossing gevonden: www.waterschapsergoed.nl. In totaal 29 monumenten - molens, sluizen, windmotoren, gemalen, etc. - worden nu “verzorgd” door genoemde stichting. Pluspunt van deze constructie is, dat subsidies en bijdragen gemakkelijker kunnen worden aangevraagd. Door de ANBI status kunnen ook donaties en legaten worden besteed aan de instandhouding van waterschapsmonumenten. Vraag is of het nodig is om een formele status te geven aan een waterschapsmonument. Is dit specifiek en meer compleet dan een rijks- en/of gemeentelijk monument? Luidt een redengevende beschrijving voor een waterschapsmonument anders dan voor reeds bestaande monumenten? Kan door een rijks- en/of gemeentelijk monument iets niet zijn beschermd, wat wel kan gebeuren door de aanwijzing van een waterschapsmonument?

Een afzonderlijke categorie waterschapsmonument lijkt me daarom niet echt

noodzakelijk. Wel kan ik me heel goed iets voorstellen bij het kunnen aanwijzen van monumenten door besturen van waterschappen. Zij beschikken immers - gelijk het rijk, de provincie en de gemeente - over het vermogen om te duiden, wat in het landschap belangrijk is en - gebouwd of ongebouwd - bescherming verdient. Sinds 2003 is de functie van slaperdijk ontvallen aan de Stryperdijk op Terschelling en is deze samen met het zogenaamde en dichtbij gelegen Ponswiel alleen nog van cultuurhistorische waarde. Daarom zijn in 2013 door Wetterskip Fryslan beide landschapselementen overgedragen aan de Stichting Waterschapserfgoed. In dat gremium krijgen beide elementen intussen ruime monumentale aandacht, waar het gaat om bescherming en instandhouding.

Eduard Haaksman

OPZEGGING LIDMAATSCHAP

Opzegging van het lidmaatschap kan slechts geschieden tegen het einde van een kalenderjaar en dient uiterlijk vóór 1 december schriftelijk of per e-mail bij de secretaris binnen te zijn.

Indien een opzegging niet tijdig heeft plaatsgevonden, loopt het lidmaatschap door tot het einde van het eerstvolgende kalenderjaar. U krijgt altijd een schriftelijke (of e-mail) bevestiging van uw opzegging.

Ontvangt u deze niet binnen een week, neemt u dan telefonisch contact op met de secretaris 020-6238095 of 06-54705427.

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering op zaterdag 30 april 2016 te Culemborg

Leden en donateurs zijn hierbij uitgenodigd om de Algemene Ledenvergadering op zaterdag 30 april in het stadhuis van Culemborg op de Markt te Culemborg bij te wonen. U kunt zich aanmelden bij de secretaris van Bewoond Bewaard, Ulrike Weller-Aussems, Keizersgracht 416, 1016 GC Amsterdam. Bij voorkeur per mail: mail@bewoondbewaard.nl of per telefoon 06 54 70 54 27.

De eigen bijdrage voor deelname aan het middagprogramma (lunch, museumbezoek en borrel) bedraagt □ 15,00 per persoon te voldoen op rekening NL73 INGB 0004 2581 70 ten name van Vereniging Bewoond Bewaard te Bosch en Duin. (a.u.b. Museumjaarkaart meenemen).

Agenda Algemene Ledenvergadering

1. Opening en vaststelling agenda
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Verslag Algemene Ledenvergadering 6 juni 2015
gepubliceerd in de Nieuwsbrief najaar 2015
4. Verslag afgelopen jaar en plannen voor 2016
5. Financieel jaarverslag 2015
 - Toelichting van de penningmeester
 - Verslag van de kascommissie
 - Vaststelling financieel jaarverslag
 - Décharge van penningmeester en bestuur
 - Benoeming nieuwe kascommissie
6. Bestuursverkiezing

Aftreden van ons zeer gewaardeerde bestuurslid de heer Diedrick de Vilder wegens het bereiken van de leeftijdsgrens.

Aftreden en herbenoeming van onze secretaris mevrouw Ulrike Weller.

Het bestuur stelt voor de heer Pieter van Traa te benoemen tot nieuw bestuurslid. Pieter is restauratiearchitect in Zierikzee en is een zeer betrokken en actief lid van de vereniging. Hij is al jaren actief in ons panel ter beantwoording van de vragen van leden en niet leden.
7. Statutenwijziging (zie pagina 20 van deze Nieuwsbrief)
8. Wat verder ter tafel komt
9. Sluiting

Programma ALV in Culemborg op zaterdag 30 april 2016

- 10.30 uur ontvangst oude stadhuis op de Markt, stadskelder, koffie, etc.
- 11.00 uur eventueel welkom door burgemeester Roland van Schelven
- 11.15 uur ALV in de Schutterszaal (oude raadszaal)
2^e verdieping, per lift te bereiken
- 12.30 uur stadswandeling olv Joost Ekering
- 13.00 uur lunch “Lekkers aan de Lek”, Varkensmarkt
- 14.30 uur bezoek Grote of St. Barbarakerk, orgelspel
- 15.15 uur bezoek Museum Elisabeth Weeshuis, museumjaarkaart
- 16.00 uur in twee groepen afwisselend naar:
 - Goilberdingerstraat 15: gastheer ons lid Joost Ekering
 - Jan van Riebeeckhuis: tevens wijnhandel
- 17.00 uur afsluiting door de voorzitter Nel Viersen.

Plafondschildering Goilberdingerstraat 15.

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering woensdag 25 mei 2016, Keizersgracht 416, 1016 GC Amsterdam aanvang 15.00 uur

Volgens de huidige statuten is voor een geldig besluit tot statutenwijziging een meerderheid van tweederde van de stemmen nodig in een vergadering waarin ten minste tweederde van de stemgerechtigde leden is vertegenwoordigd. Wanneer aan deze vereisten niet wordt voldaan (hetgeen zeer waarschijnlijk is) moet een tweede Algemene Ledenvergadering worden gehouden. Deze tweede ledenvergadering vindt plaats op woensdag 25 mei a.s. ten kantore van de secretaris.

U kunt zich hiervoor aanmelden per mail (mail2@bewoondbewaard.nl) of schriftelijk aan bovenstaand adres.

Agenda Algemene Ledenvergadering

1. Opening en vaststelling agenda
2. Mededelingen en binnengekomen stukken
3. Statutenwijziging (zie pagina 20 van deze Nieuwsbrief)
4. Rondvraag
5. Sluiting

JAARREKENING 2015

De jaarrekening 2015 van de Vereniging bestaande uit de balans per 31 december 2015 met vergelijkende cijfers per 31 december 2014 en de winst- en verliesrekening over 2015 met vergelijkende cijfers over 2014, alsmede de begroting over 2016 treft u hierbij aan. De kascommissie heeft zich op 3 maart jl hierover gebogen en de jaarrekening 2015 in orde bevonden.

Op de ALV van 30 april a.s. zullen de cijfers door de penningmeester worden toegelicht.

BALANS per 31-12-2014

Bank rekening courant	€ 5.655,33	Eigen Vermogen	€ 33.770,07
Spaarrekening	€ 26.722,07	Crediteuren	€ 52,39
Voorraad schildjes	€ 1.276,06	Vooruitbetaalde contributie	€ 200,00
Te vorderen contributie	€ 200,00	Voorziening debiteuren	€ 150,00
Te vorderen donaties	€ 45,00	Teveel betaalde contributie	€ 226,00
Geactiveerde kosten			
ontwikkeling huisstijl	€ 500,00		
	€ 34.398,46		€ 34.398,46

BALANS per 31-12-2015

Bank rekening courant	€ 6.840,71	Eigen Vermogen	€ 34.172,35
Spaarrekening	€ 26.942,73	Crediteuren	€ 107,88
Voorraad schildjes	€ 743,79	Vooruitbetaalde contributie	€ 425,00
Te vorderen contributie	€ 253,00	Voorziening debiteuren	€ 75,00
	€ 34.780,23		€ 34.780,23

WINST-EN VERLIESREKENING 2015 (2014) BEGROTING 2016

Inkomsten	2014	2015	2016
Contributies	€ 10.150,00	€ 10.225,00	€ 10.000,00
Donaties	€ 157,50	€ 135,00	€ 135,00
Bijdragen ALV/excursies	€ 855,00	€ 1.560,00	€ 750,00
Verkoop schildjes	€ 110,00	€ 682,00	€ 135,00
Renteontvangsten	€ 315,75	€ 220,66	€ 180,00
Contributies vóór 2014		€ 25,00	€ 50,00
Bijzondere baten	€ 50,00	€ 140,00	€ 50,00
	€ 11.638,25	€ 12.987,66	€ 11.300,00

Uitgaven	2014	2015	2016
Bestuur	€ 257,42	€ 402,88	€ 450,00
reiskosten /representatie	76	271	
kantoorkosten/portokosten	181	132	
ALV/excursies	€ 1.868,75	€ 4.180,80	€ 2.000,00
Nieuwsbrief	€ 3.648,52	€ 4.068,28	€ 4.000,00
Contributies	€ 250,00	€ 250,00	€ 250,00
Kosten website	€ 580,80	€ 2.162,27	€ 2.000,00
Kosten PR/folders/drukwerk			
ontwikkeling huisstijl	€ 500,00	€ 500,00	
Overige kosten	€ 381,73	€ 413,88	€ 450,00
Zacco merkbewaking	151	156	
bankkosten	230	258	
Afboeken voorraad verkochte schildjes	€ 85,85	€ 532,27	€ 100,00
Voorziening debiteuren	€ 150,00	€ 75,00	€ 100,00
Kring Brummen	€ 289,16	€	€ 250,00
Winst	€ 3.626,02	€ 402,28	€ 1.700,00
	€ 11.638,25	€ 12.987,66	€ 11.300,00

STATUTENWIJZIGING

Het bestuur van Bewoond Bewaard stelt voor de volgende bepalingen in de statuten te wijzigen.

1. Wijzigen duur bestuurslidmaatschap, laten vervallen leeftijdsgrens.

Nieuwe tekst art 9 lid 2:

De bestuursleden worden door de algemene vergadering voor een periode van vier jaar benoemd uit de leden van de vereniging.

De algemene ledenvergadering stelt het aantal bestuursleden vast.

Nieuwe tekst art 9 lid 5:

Bestuursleden worden benoemd voor een periode van vier jaar. Onder een jaar wordt te dezen verstaan de periode tussen twee opeenvolgende jaarlijkse algemene ledenvergaderingen. De bestuursleden treden af volgens een door het bestuur op te maken rooster. Een volgens het rooster aftredend bestuurslid is onmiddellijk eenmaal herbenoembaar.

Overgangsregeling

De bepalingen van artikel 9 gelden niet voor thans zittende bestuursleden, wier bestuurslidmaatschap is aangevangen vóór 2012.

Voor hen blijven de bepalingen van artikel 9, zoals deze golden voor de datum van deze statutenwijziging, onverminderd van kracht.

Toelichting:

Volgens de geldende statuten treden bestuursleden af nadat zij 72 jaar zijn geworden. Het bestuur stelt voor deze leeftijdsgrens te laten vervallen. Om toch voldoende rotatie in het bestuur te bereiken wordt voorgesteld dat een bestuurslid maximaal 2 termijnen van 4 jaar mag aanblijven.

2. Stroomlijnen proces voor wijzigen van de statuten.

Nieuwe tekst art. 18 lid 3

Tot wijziging van de statuten kan door de algemene ledenvergadering slechts worden besloten met een meerderheid van ten minste tweederde van het aantal uitgebrachte stemmen.

Toelichting:

Volgens de huidige bepaling kan tot een geldige statutenwijziging alleen worden besloten met een meerderheid van tweederde van de stemmen in een vergadering waarin ten minste twee derde van de stemgerechtigde leden is vertegenwoordigd. Dat betekent dat voor een geldig besluit ruim 260 leden aanwezig zouden moeten zijn ter vergadering. Dat is niet realistisch. Om ervoor te zorgen dat er toch geldige besluiten kunnen worden genomen schrijven de statuten voor dat tussen 2 en 4 weken na de eerste vergadering waarin over de statuten is gestemd een tweede vergadering moet worden gehouden waarin een meerderheid van tweederde van de uitgebrachte stemmen voldoende is voor een geldig besluit. Dit is onnodig omslachtig. Daarom stellen we voor het proces te vereenvoudigen zodat een statutenwijziging met een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen kan worden aangenomen in de eerste ledenvergadering waarin dit onderwerp is geagendeerd. Om deze bepaling te kunnen wijzigen zal een 2^e ledenvergadering nodig zijn. Deze wordt gehouden op 25 mei a.s. De oproep treft u in deze Nieuwsbrief aan.

3. Digitaal oproepen voor algemene ledenvergadering mogelijk maken.

Nieuwe tekst:

De bijeenroeping van de algemene ledenvergadering geschiedt door het bestuur. De oproeping geschiedt schriftelijk of per e-mail aan de adressen van de leden volgens het ledenregister, bedoeld in art. 5 lid 5, op en termijn van tenminste veertien dagen. Bij de oproeping worden de te behandelen onderwerpen vermeld.

Toelichting

Het is geenszins de bedoeling om aan het huidige proces van oproepen – schriftelijk via de Nieuwsbrief – iets te wijzigen. Maar wellicht dat dit in de toekomst anders zal zijn. Daarom maken we van de gelegenheid gebruik om de statuten nu alvast aan te passen aan deze digitale oproepmogelijkheid.

In de schijnwerpers

In iedere Nieuwsbrief krijgen monumentenbewoners de gelegenheid om hun monument in de schijnwerpers te zetten. In deze uitgave is een monument in Brummen aan de beurt.

Buitenplaats De Wijde Landen

Sinds 2011 zijn mijn man en ik eigenaar van de buitenplaats De Wijde Landen in Brummen. Na een grote renovatie en restauratie wonen wij hier met twee van onze vijf kinderen.

Onze wens is geweest: een groot huis met grond erom heen waar we makkelijk onze kinderen met aanhang kunnen ontvangen. En dat is gelukt. Als alle kinderen met aanhang en kleinkinderen aanwezig zijn komt dat nu op 11 personen en de groep is nog groeiende. Het fijne is dat we elkaar niet in de weg zitten en dat de kamers groot genoeg zijn om met zijn allen te verblijven. Ook zijn er genoeg slaappleatsen en heeft iedereen privacy.

Buitenplaats

Voordat wij de eigenaar zijn geworden van De Wijde Landen was onze kennis over het bezit van een buitenplaats gering. We hebben ons er enigszins in verdiept. Een definitie die gegeven is door het Gelders Genootschap luidt: “een buitenplaats is een van oorsprong tweede huis op het platteland (naast een huis in de stad), dat in eerste instantie geen permanente woonfunctie had. Op een buitenplaats domineert het aangename.” Vooral die laatste zin heeft voor ons veel waarde.

Geschiedenis De Wijde Landen

Op 16 maart 1836 is Baron J.C. Van Eck overleden te Arnhem en uit de Memorie van Aangifte van nalatenschap blijkt hij na te laten o.a.: een boerenplaats genaamd “De Konijnenweerd” bestaande uit huis en verder getimmer met bouwland en uiterwaarden, weiland aan de rivier de IJssel gelegen, bevattende 52 bunders, 21 roeden en 10 ellen. Op de grond waar nu De Wijde Landen is gevestigd heeft oorspronkelijk het boerenerf De Konijnenweerd gestaan. In 1855 is er een verkoop en uit de notariële akte blijkt dat er sprake is van een in volle werking zijnde steenfabriek met 2 ovens, 3 haag- en 4 woonhuizen, bouwland, weilanden tezamen groot 31 ha en 2 roeden. De steenfabriek moet gebouwd zijn tussen 1836 en 1855. Ook blijkt uit de beschrijving dat De Wijde Landen rond die tijd gebouwd is maar dit staat niet vast. In 1863 is er een veiling van een buitenverblijf, een steenfabriek en enige uiterwaardweiden en bouwgronden. Uit de beschrijving blijkt dat er 1 perceel geveild gaat worden bestaande uit: een herenhuis met tuin, vruchtbomen, vijver, heesters en plantsoen. Hoewel de verkoop op 1 februari 1864 plaats

heeft gevonden konden de kopers er op 1 mei gebruik van maken. Wel kregen zij toestemming om de vijver de bevissen die kennelijk goed van vis was voorzien. Het huis draagt de naam Ruimzicht. Bij de verkoopvoorwaarden staat beschreven dat “op de zuidoosten bekende grond, voorzoverre die onmiddellijk aan het hierbij verkochte grenst, nimmer iets gepoot, geplant, gesticht of geplaatst zal mogen worden zonder toestemming van de eigenaar”. Zodat het zicht ruim blijft.

De daarop volgende jaren is Ruimzicht regelmatig van bewoner gewisseld vanwege het overlijden van de eigenaar.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft de bezetter het in beslag genomen en na de oorlog heeft geruime tijd de heer Lieferink er als huurder gewoond. Dit was een kleurrijk figuur in Brummen. Van oorsprong smid werd hij later magnetiseur ook wel de strieker genoemd. Hij gaf grote feesten in het huis. Een beschrijving daarvan is te vinden in het boekje van Jan Siebelink getiteld ‘Ruimzicht’ en uitgegeven door de Geitenpers te Brummen.

In 1975 veranderen de eigenaren de naam Ruimzicht in De Wijde Landen. De buitenplaats wordt in 1976 verklaard tot beschermd Rijks- en Gemeentemonument en de grootte is 1.37.10 ha.

Wonen op De Wijde Landen

De buitenplaats ligt buitendijks in de uiterwaarden van de IJssel. Doordat het huis op een verhoging ligt, loopt het bij de jaarlijkse overstromingen van de IJssel net niet onder. Wel overstromt het water gedeeltes van de tuin.

De Wijde Landen bestaat nu uit het hoofdhuis, stalgebouwen, een voormalig koetshuis (nu bed & breakfast) en beslaat 1.37 ha.

In 2011 zijn we begonnen met de renovatie van het grote woonhuis. Hierbij hebben we hulp gekregen van een architect die veel ervaring had bij renovatie en restauraties van monumenten. Op de zolder hebben we de binnenluiken gevonden van de ramen van de benedenverdieping en deze weer in de oorspronkelijke staat gebracht. Een goede manier van isolatie blijkt. Ook zijn alle verlaagde plafonds en schrootjeswanden verwijderd. Gelukkig zijn er binnen in het huis veel originele details bewaard gebleven: paneeldeuren door het hele huis, gietijzeren radiatoren uit 1929, enkele originele stucplafonds, de roodmarmeren schouw in de woonkamer en een mooie houten trap met leuning. Over het eindresultaat zijn we erg tevreden.

Nadat het grote huis in orde was hebben we de tuin onderhanden genomen. Een tuinarchitect heeft onderzoek gedaan naar de tuin zoals hij rond 1900 was en in deze staat teruggebracht. Hierbij zijn oude paden en zichtlijnen hersteld.

Vorig jaar is het koetshuis opgeknapt en is nu in gebruik als bed&breakfast. Nu staan alleen de stalgebouwen nog op het to do lijstje. Maar dat heeft geen haast, want op een buitenplaats domineert het aangename.

Wijnie Nieboer – van den Berg

OPROEP OM MEE TE DOEN AAN TV-PROGRAMMA

Nederland Verhuist

Nederland Verhuist is een nieuw televisieprogramma van de Avrotros dat komende zomer (vanaf juli) te zien zal zijn op de publieke omroep. In dit nieuwe televisieprogramma worden mensen gevolgd die op het punt staan te verhuizen (binnen NL). Alle verhalen hebben een persoonlijk karakter en iedereen krijgt de tijd en gelegenheid zijn/haar persoonlijk verhaal te vertellen. De camera zal iemands verhuizing volgen tijdens een aantal van tevoren afgesproken opnamedagen 2 tot 3 opnamemomenten in totaal ongeveer; mede afhankelijk van het verhaal. De programmamakers komen sowieso altijd naar de oude en de nieuwe woning. Momenten waarop zij langs willen komen zijn bijvoorbeeld een keer voor de verhuizing, de verhuizing zelf en de eerste momenten in het nieuwe huis. Alle opnamedagen zullen plaatsvinden voor juli. Voor dit programma zoeken de programmamakers bijzondere verhalen van mensen die gaan verhuizen. Het kan gaan om een koop- of huurwoning. Dit maakt eigenlijk niet uit. Belangrijk is dat de verhuizing binnen Nederland plaatsvindt.

Het zal een programma zijn zonder presentator of voice over. Dit betekent dat de deelnemer zelf alleen degene zal zijn die het verhaal vertelt. Zoals genoemd betreft het een programma voor de publieke omroep, waar verder geen kosten aan verbonden zijn.

Mocht u vragen of interesse hebben om mee te doen dan kunt u via de secretaris van BewoondBewaard informatie inwinnen maar u kunt zich ook direct aanmelden bij de programmamakers (Pien de Visser, pien.devisser@tuvalu.nl, 0207630063).

Voorlopig programma van de leden- excursie op 8 oktober 2016 naar Groningen

- 10.30 - 11.00 Ontvangst in de “ Wedeme van Warffum “
Pastorieweg 24, 9989 BM Warffum
- Koffie / thee met iets lekkers
- 11.00 - 12.15 - Inleiding en bezichtiging
- 12.15 - 13.15 - Lunch
- 13.15 - 14.15 - Vervolg bezichtiging
- 14.15 - 14.45 Met auto's naar Groot Wetsinge.
- 14.45 - 15.15 Oude Kosterij met schooltje Familie De Leeuw,
Karspelweg 3-5
- Inleiding en bezichtiging
- 15.15 - 15.45 Oude Pastorie
Familie Wolters-Couprie , Karspelweg 2
- Inleiding en bezichtiging
- 15.45 - 16.00 Met auto's naar Aduard
- Vanaf 16.00 "Herberg Onder de Linden"
- Inleiding en bezichtiging
- Afsluitende aangeklede borrel

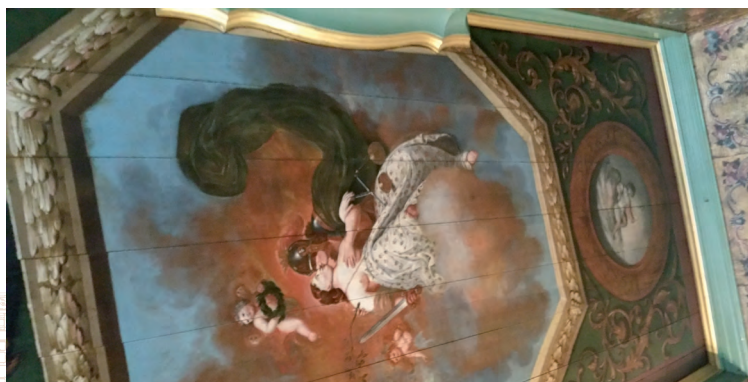
aanmelden bij de secretaris via mail: mail2@bewoondbewaard.nl

Foto-impressie ledenexcursie Zierikzee 31 oktober 2015

Sint-Lievens gezien vanuit de weeshuistuin met beelden van Ad en Tessa Braat.

Plafond regentenkamer weeshuis Zierikzee.

Colofon

De Vereniging BewoondBewaard
Postadres: Keizersgracht 416, 1016 GC Amsterdam
Telefoon secretariaat: 020 6238095 / 06 54705427
IBAN: NL73 INGB 0004 2581 70
www.bewoondbewaard.nl

Bestuur en Redactie:

P. Viersen-Kooiman, *voorzitter*
U. Weller-Aussems, *secretaris*
R. Batema, *penningmeester*
D. de Vilder, *lid*
W. Nieboer-van den Berg, *lid*
E. Haaksman, *lid*

BewoondBewaard

Vereniging van eigenaren-bewoners
van monumenten

Vereniging BewoondBewaard

Keizersgracht 416, 1016 GC Amsterdam

Telefoon 020 6238095

www.bewoondbewaard.nl

